

Följeforskning i anslutning till IPS-projektet i Hudiksvall

Kort om projektet

- ❑ **Projektid:** September 2016- december 2018.
- ❑ **Finansiär:** Samordningsförbundet Gävleborg.
- ❑ Permanent verksamhet from 2019. organiserad under kommunens boendestödsverksamhet.
- ❑ Två IPS-coacher arbetar utifrån en icke myndighetsbetonad lokal (lägenhet).

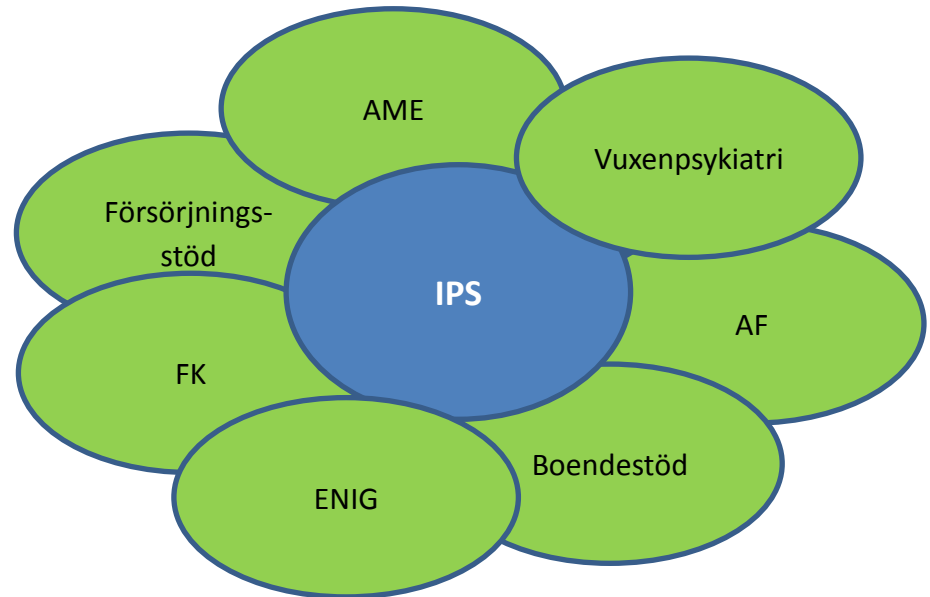
IPS-Projektets mål under 2018

- ❑ Arbeta fram en ändamålsenlig och långsiktigt hållbar IPS-enhet.
- ❑ Öka kunskapen om IPS i länet.
- ❑ Varje heltidsanställd coach arbetar kontinuerligt med 20 deltagare.

Mål på individnivå

- ❑ 20 procent ska gå till anställning.
- ❑ 20 procent till studier.
- ❑ 10 procent till meningsfull sysselsättning.

IPS-verksamhetens kontext

Följeforskning kopplat till projektet från start till slut

- ❑ Löpande intervjuer av IPS-personal och samverkanspartners.
- ❑ Uppföljning av verksamhetsflöden och utfall i deltagare till anställningar, studier och sysselsättning.
- ❑ Deltagarenkät.
- ❑ Medverkan och observation vid möten och workshops och andra projektaktiviteter.
- ❑ Omvärldbevakning samt kopplingar till teori och forskning inom området.
- ❑ Samhällsekonomisk analys av verksamheten baserad på de deltagare som uppnått självförsörjning.
- ❑ Nära samspel och återföring av följeforskningens resultat och analyser till projektmedarbetare, styrgrupp, förvaltningsledning och politik.
- ❑ Muntliga och skriftliga delrapporter med analyser och utvecklingsförslag.

Följeforskning är en löpande utvärdering med stora inslag av processtöd och interaktion

IPS-projektets resultat

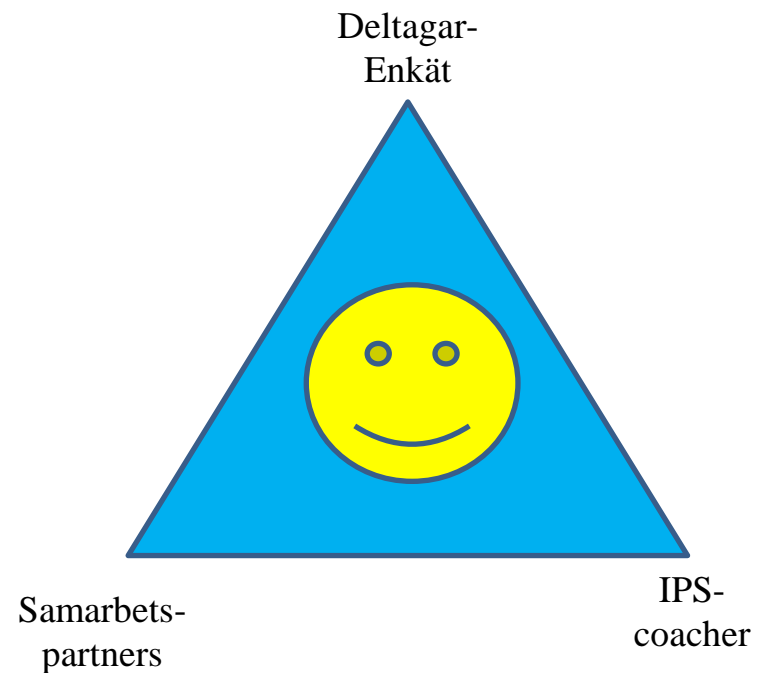
Utfall i anställning och studier efter avslutad IPS-insats
Uppföljningsperiod: 2016-09-01 - 2018-11-30 enligt SUS

	Antal personer	Andel av avslutade deltagare	Uppsatt mål
Totalt antal inskrivna deltagare	89		20 deltagare/1.0 IPS-coach
Avslutade deltagare i SUS	48		
Studier	8	17 procent	20 procent
Anställningar	13	27 procent	20 procent
Meningsfull sysselsättning	18	37,5 procent	20 procent under 2017 och 10 procent under 2018

Allt tyder på att deltagarna inom IPS är nöjda med verksamheten

- Förbättrad livskvalitet
- Bättre mående & hälsa
- Utvecklat socialt nätverk
- Minskat utanförskap och isolering
- Upplevelse av ökad chans att få anställning, sysselsättning och bryta utanförskap

Tre källor för att undersöka deltagarnas upplevelse av IPS-verksamheten

Samhällsekonomisk analys av IPS-verksamheten i Hudiksvall

Beräkningen bygger på en analys av förändrade samhällskostnader för 10 IPS-deltagare som uppnått egen försörjning under första verksamhetsåret.

Totalt sett har IPS-verksamheten genererat minskade samhällskostnader om ca **2 550 000 kronor** under det första verksamhetsåret enligt följande:

- Sjukpenning och aktivitetsersättning = 1,4 miljoner
- Försörjningsstöd = 170 000 :-
- Aktivitetsstöd från arbetsförmedlingen = 198 000 :-
- Skatteintäkter: 390 000:-
- Boendestöd: 391 756:-

Ställs samhällets vinst mot den kostnad om ca 1 miljon kronor som det beräknas kosta att driva IPS-verksamheten i reguljär form med 2.0 coacher **blir vinsten över 1, 5 miljoner för samhället i stort.** Beräkningen baseras på lönekostnader för 2.0 IPS-coacher samt nuvarande kostnader för lokal och bilar.

*Minskade kostnader för hälso- och sjukvård mm är inte inräknade.

Samhällsperspektiv

Med detta perspektiv ses verksamhetens effekter gynna samhället i stort oavsett vilken verksamhet eller aktör som gynnas ekonomiskt. Utgångspunkten är att alla medel till offentlig försörjning och samhällsinsatser i övrigt är skattefinansierade.

Verksamhetsperspektiv

Med det här perspektivet granskas vilken specifik verksamhet som gynnas ekonomisk av insatsen.

Individperspektiv

Utifrån detta perspektiv står vinsterna för individen i form av ökad hälsa, livskvalitet, självkänsla samt möjligheter till utveckling i fokus.

Forskning och nationella riktlinjer

- ❑ IPS har starkt stöd i forskning och visar i flera studier mer än dubbelt så bra resultat gällande uppnådda anställningar som traditionella arbetsrehabiliterande metoder för personer med psykisk ohälsa
- ❑ I nationella riktlinjer inom psykiatriområdet rekommenderas IPS med hög prioritet
- ❑ Detsamma gäller i riktlinjerna inom missbruks- och beroendevården – Rekommendationen är att IPS ska användas i stället för traditionella arbetsformer enligt ”train and place”.

Referenser till forskning om IPS

- ❑ En svensk studie där IPS-verksamheten var placerad inom psykiatrin samt vände sig till psykospatienter visade att 46 procent av deltagarna fick arbete efter 18 månader. Motsvarande siffra för kontrollgruppen var 11 procent (Bejerholm U, Areberg C, Hofgren C, Sandlund M, Rinaldi M (2014). *Individual Placement and Support in Sweden — a randomized controlled trial*. Nordic Journal of Psychiatry).
- ❑ En uppföljning av deltagare från 14 IPS-verksamheter i Sverige visade att av de totalt 312 deltagare som följdes upp hade 16,7 procent fått anställning. (Markström, U., Bejerholm, U., Svensson, B., och Bergmark, M. (2015). *Implementering av nationella riktlinjer för psykosociala insatser vid schizofreni – exemplet IPS och ACT*).
- ❑ En nationell utvärdering av 32 försökaverksamheter med IPS visar att 12 procent av de 900 deltagare som följdes upp hade fått anställning. Socialstyrelsen (2013). *Utvärdering av försöksverksamheter i kommuner med Individual Placement and Support, individanpassat stöd till arbete för personer med psykisk funktionsnedsättning*.
- ❑ En internationell forskningsöversikt visar att IPS leder till att fler personer med omfattande psykiska funktionsnedsättningar får en anställning jämfört med andra arbetslivsinriktade stödinsatser. (Nøkleby H, Blaasvær N, Berg R. (2017). Supported Employment for arbeidssøkere med bistandsbehov: en systematisk oversikt).

Reflektioner och analyser kring IPS-verksamhetens resultat och fortsatta utveckling

- ❑ IPS-verksamheten har uppfyllt målen kring deltagarnas utfall anställningar och meningsfull sysselsättning. Andel till studier ligger något under målet.
- ❑ Det individuellt utformade empowermentinriktade arbetssättet inom IPS med varierande tempo och startsträcka för deltagarna är en framgångsfaktor men utmanar samtidigt normer, regelverk och inarbetade arbetsformer inom framför allt försörjningsstöd och AME.
- ❑ Samspelet med psykiatri, boendestöd, AF och FK fungerar mycket bra – Samarbetet mellan IPS och försörjningsstöd samt AME är begränsat och kan utvecklas mer.
- ❑ Vuxenpsykiatri, kommunens socialpsykiatri, AF och FK uttrycker att IPS-verksamheten möter målgruppens behov väl och fyller en lucka i det tidigare resurssystemet.
- ❑ Relativt många spridningsaktiviteter har genomförts och det tycks ha väckts ett intresse för IPS i flera av länets kommuner.

Faktorer som bedöms påverka förutsättningarna för en långsiktigt hållbar IPS-verksamhet

- ✓ Verksamhetens framtida ledning.
- ✓ Stabiliteten i finansieringen av IPS som reguljär verksamhet.
- ✓ Vårdverksamhetens normer och kultur och regelverk.
- ✓ Graden av förväntningar inom vårdverksamheten att IPS-coacherna ska hjälpa till med ”annat” än IPS-aktiviteter.
- ✓ IPS-coachernas kompetens och personalkontinuitet tillsammans med den programtrohet till IPS-metodiken som kan uppnås och upprätthållas.
- ✓ Samarbetet med övriga resurser.
- ✓ IPS-verksamhetens lokal och profilering.

Arbetsrehabilitering i ett normativt spänningsfält

*Starkt
institutionaliserade
sysselsättningsformer.*

*Supported
employment
IPS.*

Formatering av
människor för att de
ska passa in i
samhällets anordnade
sysselsättningsformer.

Formatering av
stödinsatser utifrån
människors behov så
att de kan inkluderas i
det reguljära
arbetslivet.

*Paternalism och
disciplinering.*

*Empowerment och
delaktighet.*

Tack

Följeforskningsrapporter

Kaj Gustafsson (2018). *Följeforskning i anslutning till Hudiksvalls IPS-projekt. Slutrapport hösten 2018.* FoU Vårld. Arbetsrapport 2018:4.

<http://www.regiongavleborg.se/globalassets/samverkanwebben/utveckling-samverkan/valfard-gavleborg/fou-valfard/arbetsrapport-2018-4.pdf>

Kaj Gustafsson (2018). *Summering och avslutande reflektioner från fölieforskningen i anslutning till IPS-projektet i Hudiksvall.* FoU Vårld. Arbetsrapport 2018:6.

<http://www.regiongavleborg.se/globalassets/samverkanwebben/utveckling-samverkan/valfard-gavleborg/fou-valfard/arbetsrapporter/2018/summering-och-avslutande-reflektioner-fran-foljeforskningen-i-anslutning-till-ips.pdf>